

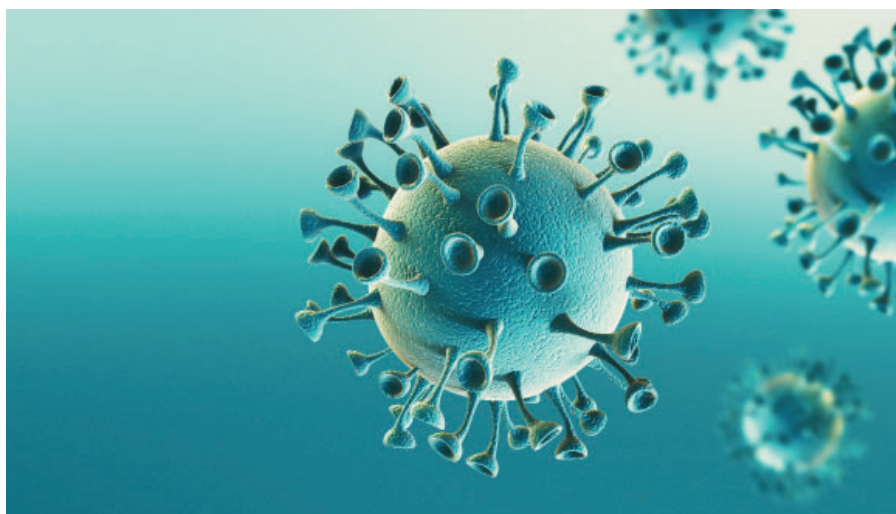

Hanteringen av Corona-pandemin

- en nulägesbild

Den pågående Coronapandemin har påverkat våra liv kraftigt. Även energiföretagen har påverkats på olika sätt. För att ge en ögonblicksbild av läget genomfördes under mitten av april sju samtal med representanter för stora eller medelstora energibolag, i de mellersta och södra delarna av Sverige, samt med branschorganisationen Energiföretagen Sverige.

Samtalen rörde hur organisationerna har påverkats av Corona-pandemin. Samtliga energibolag har vidtagit en rad åtgärder för att skydda verksamheten. Den bild av hanteringen som ges är relativt homogen; bolagen har förberett sig genom att bland annat inrätta en krisgrupp, bevaka och följa nationella och lokala rekommendationer, säkerställa driften genom att skydda driftspersonalen och tillgång till reservdelar samt uppmana till arbete i hemmet och begränsat besök. De flesta upplever att de i nuläget har god kontroll över situationen, men att läget kan förändras snabbt om smittspridningen tar fart inom den egna organisationen eller om pandemin blir mycket långvarig. Upplevelsen av hur mycket verksamheten påverkats i praktiken hittills skiljer sig åt. Någon uppger att verksamheten har påverkats relativt mycket, främst genom de åtgärder som genomfördes tidigt, såsom strikt prioritering av vilka anläggningar som är viktigast, omlokalisering av call-center till

hemmen, rese- och mötesrestriktioner. Andra uppger att de utöver de vidtagna åtgärderna inte märkt så stor förändring ännu, men att de är förberedda på att den svåraste fasen kan ligga framför dem.

Nedan följer en sammanställning av de svar som vi fått in under samtalen.

Krisledningsgrupper har inrättats

Samtliga bolag har inrättat en krisledningsgrupp. Krisledningsgrupperna följer utvecklingen, beslutar om åtgärder inom organisationen och kommunicerar läget och förhållningsregler till medarbetarna med mera. Exempel på funktioner som ingår i krisledningsgruppen är den ordinarie ledningsgruppen, IT-säkerhetsansvarig, arbetsmiljöansvarig och HR. Branschorganisationen och energiföretag har veckovisa möten mellan branschen, MSB, Svenska kraftnät och Energimyndigheten för att stämma

av läget. Branschen arbetar också för att få tillgång till utökad provtagning för energiföretagens nyckelpersoner för att identifiera vilka medarbetare som snabbt kan återgå till arbete.

Man har inte märkt någon dramatiskt ökad sjukfrånvaro i något av bolagen. Striktare uppföljning av frånvaro och sjukdom har dock införts. Ett bolagen uppger till och med att man anar att sjukfrånvaron är något lägre än vanligtvis och man upplever stort engagemang i hela organisationen för att lösa situationen.

Besöksförbud och distansarbete

Samtliga organisationer uppmanar medarbetare att arbeta hemifrån om möjligt. Distansarbete har fungerat väl, särskilt där distansarbete även tidigare varit vanligt förekommande. IT-systemens kapacitet är viktig och IT-avdelningars agerande lyfts särskilt fram som

en framgångsfaktor. Rask fördubbling av bredbandsupphastighet underlättade exempelvis när delar av en organisation hastigt fick flyttas till hemmen. I flera organisationer har besöksförbud införts, inte bara på anläggningarna utan också på kontor. Vissa affärskritiska möten genomförs som vanligt, medan andra möten hålls digitalt eller skjuts på framtiden.

Driften har fungerat väl

Driftorganisationen är särskilt uppmärksam i samtliga bolag. De åtgärder som vidtagits är exempelvis rutiner för att håll isär skiftlag, identifierat "reservpersonal" som vid behov kan kallas in, infört noggrann rengöring samt att kontorslandskap och allmänna lokaler i närheten av driftcentraler har stängts ner. Särskilt kritisk är frågan för små bolag där driftsförmågan kopplas till få enskilda personer. Branschen diskuterar om "Elsamverkan", där elnätsbolagen sedan länge bistår varandra med personal och materiel vid störningar och stormar, borde utökas till att även omfatta situationer som den nu pågående pandemin. Även bland fjärrvärmeföretagen undersöker man behovet av liknande samordning och samverkan i krissituationer.

Driften har fortsatt att fungera väl hos samtliga tillfrågade organisationer. Tillgång till personal och reservdelar är de två viktigaste riskfaktorerna på kort sikt. Fler lyfter att det finns en osäkerhet inför kommande revisioner, till exempel angående hur entreprenörer med utländsk personal ska kunna klara av sina uppgifter.

I dagsläget råder ingen brist på bränslen, men det är oklart hur avfallsmängder kommer att påverkas på sikt. På vissa håll märker man att avfallsflödena i samhället påverkas (minskar från verksamheter, men ökar via återvinningscentraler). Det råder också osäkerhet om hur avfallsimporten påverkas på sikt.

Oro för att kunder inte kan betala för el och fjärrvärme

Flera företag ser redan sett en ökning av kunder som inte klarar att betala för el- och fjärrvärme. Det ger upphov till överenskommelser om anstånd och på sikt finns risk för kundförluster. Det blir därmed viktigt för energiföretagen att ha god kontroll på den ekonomiska utvecklingen, exempelvis likviditeten. Dessa potentiella problem kommer i ett läge då flera av energiföretagen redan har en ansträngd ekonomi till följd av en mild vinter och låga elpriser. Branschorganisationen hemställer därför om tillfälligt sänkt energiskatt på el och att staten bör överta ansvaret för energiskatt på el för företag på obestånd.

”
Energiföretagen har hittills klarat den ansträngda situationen väl, men det finns en stor osäkerhet om framtiden”

Investeringsprojekt kan fördröjas

Under samtalen uttrycker flera personer oro på lite längre sikt för vissa investeringsprojekt med tanke på tillgång till utrustning och entreprenörers personal. Det är också tydligt att prioritet för närvarande i de flesta fall ligger på felavhjälpning och underhåll snarare än långsiktiga investeringsprojekt. Vissa skjuter därför upp investeringar. Det finns dock samtidigt andra bolag fortsätter planera för att genomföra beslutade investeringar. Mycket kommer förmodligen att avgöras av hur långvarig perioden med åtgärder för pandembegränsning består.

För tidigt att bedöma konsekvenserna för energiföretagen

Avslutningsvis kan man konstatera att intervjuerna antyder att energiföretagen hittills framgångsrikt kunnat upprätthålla drift och energileveranser trots de påfrestningar som Coronapandemin medfört. Arbets sätt har förändrats med hemarbete och webb-möten istället för fysiska möten. Den oro som man ger uttryck för avser främst en situation med mycket långvariga åtgärder för pandembegränsning med stora konsekvenser på samhällsutvecklingen. Då kan problem med tillgång till utrustning och entreprenörers personal äventyra investerings- och underhållsprojekt. Samtidigt kan energileveranserna komma att minska och problemen med kunder som inte kan betala öka, vilket blir utmanande för energiföretagens ekonomi.

Sammanfattningsvis: Energiföretagen har hittills klarat den ansträngda situationen väl, men det finns en stor osäkerhet om framtiden.